

הערכה חלופית ללומדי היחידה – הזדמנות ליצירה ולהעמקה

ההערכה החלופית יכולה להיות עבודת סיכום בסיום יחידת המנהיגות כולה או עבודה הנבנית במשך תקופת הלימוד שלב אחר שלב. מומלץ לבחור את דרך ההערכה לפני תחילת הלימוד. מצורפים רעיונות למשימות הערכה חלופית ליחידת המנהיגות בהתייחס לסוגיות שנדונות בה, וכן הצעות מפורטות לחלק מהמשימות.

- משימת כתיבה / מיני חקר / הרצאה – סוגיות לדוגמה:
 - בחינת המושגים "מנהיגות" ו"מנהיגות אידיאלית", תוך מתן דוגמאות מההיסטוריה המקומית והעולמית.
 - בחינת המושגים "מנהיגות" ו"מנהיגות אידיאלית" בהשוואה למנהיגים בתנ"ך.
 - בעקבות ניטשה – בחינת יחסי הכוחות בין המנהיג והאל מהתנ"ך ועד ימינו – האם וכיצד תורמת מערכת היחסים בין האל והאדם לביסוס מנהיגות מיטיבה?
 - דמות המנהיג בקולנוע – בחינת יצירות קולנועיות (מקומיות או עולמיות) שבהן באה לידי ביטוי דמות המנהיג.
- יצירת לוחות השראה למנהיגים, ולאחר מכן הצגתם בתערוכה מסכמת (פירוט והנחיות מצורפים).
- יצירת כרזות תעמולה של מנהיגי התנ"ך ומולן כרזות מחאה על מדיניותם.
- יצירת סרטון על אחד מהמנהיגים בתנ"ך, המציג את דמותו על חזקתיה וחולשותיה.
- הרצאה בסגנון "טד" הבוחנת מעשה מנהיגות מיטיבה ספציפי או רעיון המנהיגות המיטבית כפי שבא לידי ביטוי בסיפורי התנ"ך / תפיסת מנהיגות שונות ברוח זרמים פילוסופיים/הוגים שונים.
- בניית דף "929 שלי" על סוגיה, על דמות או על טקסט מתוך היחידה. בדף יציגו התלמידים כמה היבטים לנושא (פירוט והנחיות מצורפים).
- כתיבת טור אישי על אחד המנהיגים מהיחידה, בסגנון הטור "ככה וככה" (פירוט והנחיות מצורפים).
- עיצוב עמוד על דמותו של אחד המנהיגים מהיחידה, בסגנון המדור "ענייני פנים" (פירוט והנחיות מצורפים).

הצעה לפעילות – דף "929 שלי"

אתר 929 מאגד חומרים שיכולים להיות כלי עזר נהדר להוראה בכיתה. הצעה זו להערכה חלופית נוגעת לחלק באתר המאפשר לכל תלמיד לבנות בעצמו דף לימוד של 929. הדף יכול להיות בנוגע לדמות מסוימת או לנושא המנהיגות בכלל. נזמין את התלמידים ללקט מהאתר תכנים רלוונטיים וכן ליצור תכנים משלהם, ולשלב את כל אלה בדף שיצרו. חשוב להדגיש לתלמידים כי יצירת דף 929 אינה מסתכמת באיסוף מקרי של פריטי מידע מתוך האתר. הכוונה היא שהתלמידים ישתמשו במדיה הקיימת כדי להציג דילמה או מורכבות בדמות המנהיג וכדי להציג דגמים שונים של מנהיגות תנ"כית. עליהם להשתמש גם במקורות נוספים, מחוץ לאתר 929, וכן לשלב כתיבה עצמאית שלהם. סרטון הדרכה ליצירת דף "929 שלי" אפשר למצוא [כאן](#).

הצעה לפעילות – טור אישי בסגנון "ככה וככה"

במהלך הלימוד נפגוש דמויות שונות של מנהיגים ודרכי הנהגה שונות. כל אחד מהמנהיגים עמד בפני דילמה שהיה עליו להכריע בה. לאחר כל "מפגש" עם מנהיג, נבקש מהתלמידים לערוך טור דעה הבוחן את אופן הכרעתו. צד אחד של הטור יהיה צד ה"בעד", שבו יכתבו התלמידים מנקודת מבט אישית מדוע הכרעתו של המנהיג הייתה נכונה, וצידו האחר של הטור יהיה צד ה"נגד", שבו יכתבו התלמידים מדוע הכרעתו של המנהיג הייתה לא נכונה. אפשר להחליט על עבודה בזוגות, שבה אחד יכתוב את צד ה"בעד" והשני את צד ה"נגד", ואפשר להחליט על עבודה עצמאית, שתדרוש מהה על כל תלמיד להפעיל חשיבה מורכבת יותר.

ראו דוגמה להשראה מהטור "ככה וככה" בעיתון "ישראל היום":

<https://www.israelhayom.co.il/article/40357>

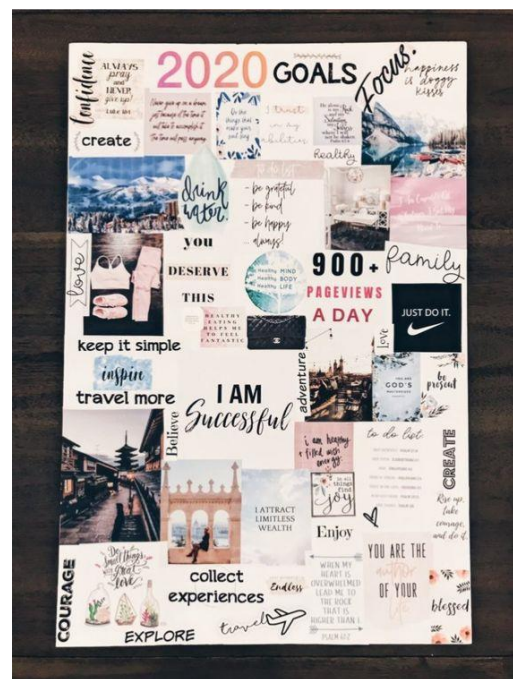
תרגיל זה יכול להיות סיכום לכל אחד מחלקי יחידת הלימוד, או להיות שדה המראה לעבודת חקר מסכמת, שבה יוצגו פוסטרים של כל טורי העמדה שהצטברו, ותלמידי הכיתה יערכו ערב "דיבייט" סביב שאלות מרכזיות שעמן התמודדו המנהיגים. שאלות לדוגמה:

- פילוג הממלכה (מלכים א, יב) – הדילמה של רחבעם (עמדת הזקנים ועמדת הילדים).
- יפתח – להנהיג או לא להנהיג, זאת השאלה.
- משל יותם – מי ראוי להנהיג ולמה?

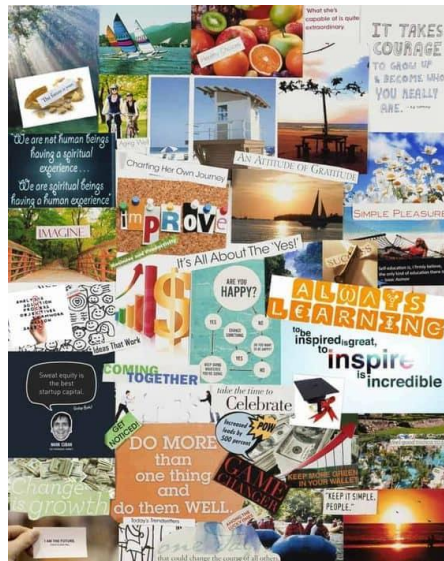
הצעה לפעילות – לוח השראה

לוח השראה הוא לוח שבו אנחנו מבטאים בצורה חזותית את החלומות שלנו, את הרצונות שלנו ואת הרעיונות שלנו, תוך התייחסות מציאותית לכוחות ולמטרות שלנו, והוא מהווה לנו השראה לעשייה, מעין מפת דרכים של הצהרת כוונות וחזון. מצורפות דוגמאות ללוחות השראה. דוגמאות רבות נוספות אפשר למצוא באתר pinterest

מדינת ישראל
משרד החינוך
מזכירות פדגוגית
אגף א' מורשת

אפשר ליצור לוחות השראה של המנהיגים לאחר ההיכרות הראשונית איתם, שבהם יציגו התלמידים את החוזקות של המנהיג, את הכוחות שיש בו שיכולים לסייע לו בהתמודדות עם האתגרים העומדים לפתחו, את החלומות שיש לו בנוגע לעתיד. אפשר גם ליצור לוח משותף לשני מנהיגים.

• דוגמה ללוח משותף – דבורה וברק

שאלות מלוות לבניית לוח ההשראה:

עם אילו כוחות מגיע כל אחד מהשניים? מה הם האתגרים הצפויים לכל אחד מהם לחוד ולשניהם יחד? מה הם הערכים המובילים של שני המנהיגים הללו, שיכולים לסייע להם להתמודד עם האתגר שנכון להם? מבחינת העיצוב:

הנחו את התלמידים לחשוב איזה מקום בפורמט תופס כל אחד מהשניים, והאם הם מבדילים בין דבורה וברק או משלבים אותם זה בזה.

אפשרות נוספת – ליצור לוח המייצג את דרך ההנהגה של המנהיג ואת הצלחתו או אי-

הצלחתו לעמוד באתגר. האם התגלו בו כוחות חדשים במהלך פעילותו?

ומה קורה כשמעמידים את הלוחות על אותו המנהיג זה לצד זה? האם מתקבלת התמונה המורכבת של המנהיג ומעשה המנהיגות?

הצעה לפעילות – בסגנון המדור "ענייני פנים"

המדור "ענייני פנים" מתפרסם בעיתון הארץ. בכל שבוע מוצגות במסגרת המדור פנים של גבר או אישה מוכרים, והללו מתארים את פנימיותם ואת חייהם תוך התייחסות לאיברי הפנים שלהם (משחק בין שתי המשמעויות: פנים – פנים).

קישור למדור (חלק מהמדורים סגורים למנויים בלבד אך חלק מהם פתוחים לכלל הקוראים):

<https://www.haaretz.co.il/magazine/panim>

פרויקט 929 יצר בהשראת התמה הזו – של התבוננות בפנים ככלי לגילוי הפנים, הנפש –

סרטון על דוד המלך: <https://www.youtube.com/watch?v=OnGhVg369C8>.

נבקש מהתלמידים ליצור "ענייני פנים" לדמויות שבהן אנחנו עוסקים.

יצירת "ענייני פנים" יכולה להיות סיכום לכל אחד מחלקי היחידה, ולבסוף נציג תערוכה

שתסכם את לימוד היחידה כולה.